Strażak Śląski

Organ Śląsk. Okręgu Woj. Zw. Straży Pożarnych R. P.

Wychodzi każdego miesiąca

Jeden za wszystkich — wszyscy za jednego!

Rok X **Katowice, maj 1937 r.** **Nr 5**

Prenumerata całoroczna zł 5.—

Adres Administracji: Katowice, Mickiewicza 2,
telef. 340-47, konto P. K. O. 303.408
Adres Redakcji: Cieszyn, Konwiktowa 12

Cena pojedynczego egz. 50 gr

Przyznanie najwyższego odznaczenia strażackiego wybitnemu działaczowi Strażactwa Śląskiego

Mecenas JAN MILDNER

Prezes Zarządu Śląskiego Okręgu Wojewódzkiego Związku Straży Pożarnych R. P. odznaczony uchwałą Rady Naczelnej Zw. Str. Poż. R. P. z dnia 20 III 1937 r.

ZŁOTYM ZNAKIEM ZWIĄZKU

za wybitne zasługi na polu pożarnictwa śląskiego.

Praktyczne wskazówki o urządzaniu zjazdów i uroczystości

Podczas ostatnio przeprowadzanych uroczystości strażackich spostrzeżono, że niektórzy oficerowie straży nie stosują należycie regulaminu zjazdu, a przeto niektóre z tych zjazdów mają wygląd, jak gdyby zebrani strażacy i oficerowie tworzyli świeżo zorganizowane jednostki, którym obce są istniejące i obowiązujące regulaminy. Wobec powyższego przypomnę poniżej niektóre ważniejsze czynności, a mianowicie:

1. Drużyny strażackie winny ustawiać się do raportu na wyznaczonym placu w szyku rozwiniętym w ten sposób, że na prawym skrzydle winna stać orkiestra (w czwórkach), obok której z lewej strony w odległości 6 kroków winien stać pluton honorowy w składzie co najmniej 6 ludzi i 1 d-cy jako asysta pocztu sztandarowego w dwuszeregu, reszta oddziałów również w dwuszeregu. Odstęp między drużynami (plutonami) następnymi winien wynosić 3 kroki, przy czym dowódca drużyn (naczelnicy) na prawym skrzydle swych drużyn. Jeżeli zaś istnieją grupy, np. rejony, to dowódcy tych grup winni stać przed grupą na około 6 kroków.

2. Komendant Zjazdu odbiera raport w ten sposób, że staje przed frontem całości w środku w odległości takiej, by był widoczny przez oba skrzydła i podaje komendę: „d-cy straży (grup) — raport". Na tę komendę d-cy podają swym oddziałom „baczność", po czym podchodzą do komendanta Zjazdu najbliższą drogą i stają przed nim na 3 kroki, jeden obok drugiego, tak by komendant znajdował się w pośrodku przed nimi, po czym razem salutują.

Komendant Zjazdu po odsalutowaniu podaje komendę: „Na moją komendę — całość spocznij" i podchodząc do d-ców odbiera raport, zaś adiutant komendanta stając jeden krok za k-tem w lewo, notuje treść meldunków.

Po odebraniu raportu komendant Zjazdu omawia treściwie z dowódcami porządek zjazdu oraz zawiadamia ich, kto będzie przyjmował raport, by d-cy pouczyli swych podwładnych o formie powitania, po czym komendant daje komendę: „dowódcy wstąpić", na którą po zasalutowaniu d-cy wstępują do swych oddziałów.

Z chwilą przybycia oficjalnego reprezentanta Związku wzgl. władzy administracji państwowej, komendant Zjazdu podaje komendę: „kolumna baczność — na prawo patrz" i następnie składa raport. Przyjmujący raport winien podejść ku komendantowi Zjazdu i zatrzymać się na wysokości luki pomiędzy orkiestrą a pierwszą drużyną (plutonem) w odległości około 10 kroków od frontu czoła kolumny, wówczas komendant podchodzi do przyjmującego raport, staje przed nim na trzy kroki i składa raport. Po podaniu przez k-ta komendy: „kolumna baczność - na prawo patrz", orkiestra gra marsz powitalny (tak zwany generalski). Przyjmujący raport po przyjęciu raportu przechodzi przed frontem wraz z przedstawicielami, salutując względnie odkrywając głowy (cywilni). Po przeglądzie orkiestra przestaje grać, zaś przyjmujący raport wita Zjazd słowami: „Czołem druhowie strażacy!", względnie „Czołem panowie strażacy!", strażacy biorący udział w Zjeździe odpowiadają na trzy tempa: „Czołem Druhu Prezesie" względnie „Czołem Panie Starosto (Wojewodo)". Po przeglądzie i powitaniu komendant Zjazdu podaje: „Baczność — spocznij!", po czym formuje kolumnę czwórkową rozkazem: „W drużynach (plutonach, rejonach) kolumna czwórkowa". Rozkaz ten powtarzają k-ci rejonów, zaś d-cy drużyn podają: „w czwórki, — w prawo zwrot!"

Przemarsz odbywa się na rozkaz k-ta: „Drużynami maszerować". Komendę do marszu wydają poszczególni d-cy drużyn. Dowódcy drużyn maszerują 3 kroki przed swoją drużyną w odległości 6 kroków za poprzednią drużyną (ostatnią czwórką). K-t zjazdu maszeruje o 9 kroków przed czołową orkiestrą, adiutant o 3 kroki za k-tem Zjazdu, jeden krok na lewo. Za orkiestrą maszeruje hufiec sztandarowy względnie 1 pluton z pocztem sztandarowym, na czele którego maszeruje zastępca komendanta Zjazdu lub dowódca 1 plutonu.

Przedstawiciele strażactwa, władz państwowych itp. udają się na nabożeństwo oddzielnie w towarzystwie przydzielonych oficerów-przewodników — idą chodnikiem nie w szyku.

Po nabożeństwie kolumna, jeśli przewidziana jest dekoracja odznaczeniami, przybywa na plac wyznaczony i ustawia się w czwórkach względnie w szyku rozwiniętym, grupa za grupą, komendant Zjazdu wywołuje: „Druh X. Y. do mnie", kolejno wszystkich mających być dekorowanymi, którzy ustawiają się naprzeciw komendanta 3 kroki przed nim w szeregu. Miejsce po wywołanym z pierwszego szeregu zajmuje na czas dekoracji kryjący go z drugiego szeregu. Po ustawieniu do dekoracji komendant podaje: „Baczność, na prawo patrz", po czym dekorujący krótko przemawia do dekorowanych, stojąc przed pierwszym dekorowanym, przypina odznaczenie i podaje mu dyplom, po czym po podaniu mu ręki przechodzi dekorujący do następnego itd. W czasie przypinania odznaczenia dobosz gra na werblu.

Po ukończeniu dekoracji przedstawiciele wraz z Prezesem Związku urządzającego Zjazd udają się na miejsce przyjęcia defilady, zaś komendant Zjazdu wysyła 2 oficerów kierunkowych, którzy stają na linii defilady 25 kroków przed i za przyjmującymi defiladę. Komendant Zjazdu formuje kolumnę czwórkową, dając rozkaz: „W drużynach kolumna czwórkowa", po czym po sformowaniu kolumny przez dowódców oddziałów komendant podaje rozkaz: „Do defilady drużynami maszerować". Rozkazy te powtarzają dowódcy grup (jeśli takie istnieją), zaś dowódcy drużyn nakazują marsz.

Z chwilą zbliżania się do pierwszego oficera kierunkowego, komendant podaje: „Defilada w prawo" i salutuje. Zrównawszy się z przyjmującymi defiladę, robi w marszu w prawo zwrot, podchodzi do niego, wciąż salutując i melduje defiladę, po czym staje po jego prawej stronie, bokiem zwrócony,

frontem do nadchodzących drużyn. Maszerująca orkiestra grająca, zrównawszy się z pierwszym oficerem kierunkowym, przechodzi w lewo i staje naprzeciw przyjmującego defiladę. Dowódcy grup zrównawszy się z pierwszym oficerem kierunkowym, podają: „Defilada w prawo", zaś dowódcy drużyn. „Baczność, na prawo patrz" i salutują. Adiutant komendanta Zjazdu maszeruje dalej prosto (nie idzie za komendantem do przyjmującego defiladę). Po zrównaniu się z drugim oficerem kierunkowym dowódcy podają: „Baczność" i przestają salutować. W czasie przyjmowania defilady salutuje lub odkrywa głowę tylko przyjmujący defiladę, reszta przedstawicieli i asysta salutuje względnie odkrywa głowę tylko przed sztandarami. Po ukończeniu defilady oddziały prowadzone przez adiutanta komendanta Zjazdu odmaszerowują na wyznaczone miejsce celem odniesienia do lokalu sztandarów i rozejścia się. Po przemarszu ostatniego oddziału komendant Zjazdu melduje przyjmującemu defiladę zakończenie defilady. Podczas przemarszu sztandar po zrównaniu z pierwszym oficerem kierunkowym, sztandarowy trzyma na baczność, **nie pochyla przed przyjmującym defiladę,** po zrównaniu się z drugim oficerem kierunkowym bierze sztandar na ramię i pochyla nieco w tył.

Dla należytego przeprowadzenia Zjazdu komendant Zjazdu na kilka dni przed zjazdem winien porozumieć się z powiatowym instruktorem, który udzieli mu dokładnych wskazówek, sporządzi szkic ustawienia drużyn do raportu i defilady i ustali treść wydawanych komend i rozkazów.

Należy tu jeszcze zwrócić uwagę, że nie można stawiać oficerów straży w czapkach rogatywkowych jako pierwsze czwórki przed zwartym oddziałem umundurowanym bojowo w hełmach, oficerów takich należy ustawić za ostatnim oddziałem umundurowanym bojowo w hełmach.

Ze strażaków w butach wysokich należy tworzyć oddzielne oddziały: stawiać jako pierwsze, w długich spodniach tworzyć osobne oddziały i ustawiać za oddziałami w butach.

Jeżeli straż względnie rejon urządza uroczystość i tworzy komitet honorowy i protektorów, to przed zamieszczeniem w zaproszeniach nazwisk protektorów i członków komitetu honorowego winno się zwrócić do osób zainteresowanych z prośbą o przyjęcie godności protektora względnie członka komitetu honorowego i dopiero po uzyskaniu zgody zamieścić nazwiska tych osób w zaproszeniach. Zwracać się do zamieszkujących w miejscu uroczystości należy osobiście w delegacji, do zamiejscowych listownie względnie jeśli osoba ta zajmuje wysokie stanowisko i zamieszkuje nie bardzo daleko, należy udać się osobiście w delegacji. O drodze zwracania się do osób stojących na czele władz administracji państwowej i związkowych w sprawach uroczystości, należy zasięgnąć każdorazowo informacji u instruktora powiatowego.

L. Jaroszewski.

Dział urzędowy

OKÓLNIK ŚLĄSKIEGO OKRĘGU Nr 93 — JW. 40
w sprawie Święta Narodowego

Podajemy do wiadomości, iż na zasadzie ustawy z dnia 23 IV br. (Dz. U. R. P. z dn. 30 IV 1937 r. nr 33) dzień 11 listopada, jako rocznica odzyskania przez Naród Polski niepodległego bytu państwowego i jako dzień po wsze czasy związany z wielkim imieniem Józefa Piłsudskiego, zwycięskiego Wodza Narodu w walkach o wolność Ojczyzny — jest uroczystym Świętem Niepodległości.

Dzień 11 listopada jest dniem wolnym od pracy.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, tj. od dnia 23 kwietnia 1937 r.

OKÓLNIK ŚLĄSKIEGO OKRĘGU Nr 94 L. A.-0
w sprawie bezpłatnego korzystania z telefonu i telegrafu w celach alarmowych

Przepisy obrony przeciwpożarowej nakładają na każdego mieszkańca, bez względu na jego obywatelstwo, wiek, płeć, zajęcie, miejsce zamieszkania lub przebywania, obowiązek niezwłocznego alarmowania najbliższej straży pożarnej lub jednostki państwowych organów bezpieczeństwa względnie innych właściwych władz (np. wójta lub sołtysa) w razie zauważenia pożaru lub innej klęski albo groźby ich powstania. Jeżeli straż pożarna względnie posterunek P. P. znajduje się w danej miejscowości, zaalarmowanie nie sprawia trudności, zatem ten, kto grożące niebezpieczeństwo zauważył, winien o tym donieść osobiście, przy czym należy dokładnie określić miejsce pożaru lub innej klęski. Inaczej przedstawia się ta sprawa, gdy na miejscu nie ma ani straży, ani też posterunku policyjnego.

Wydane ostatnio rozporządzenie, które poniżej umieszczamy, upoważnia każdą osobę, która zauważyła pożar lub inną klęskę, do wszczęcia alarmu drogą telefoniczną względnie telegraficzną, przy czym rozmowy telefoniczne wzgl. telegramy takie nie tylko że są bezpłatne, ale mają jeszcze pierwszeństwo przed innymi rozmowami.

Z uwagi na konieczność szybkiego zaalarmowania straży pożarnych przy wszystkich pożarach, winna się straż pożarna postarać o to, aby poniższe rozporządzenie dotarło do wiadomości wszystkich obywateli. Należy więc wykorzystać wszystkie publiczne zebrania, konferencje, by podać to zarządzenie do wiadomości. Należy poprosić księży proboszczów, pp. kierowników szkół i właścicieli większych zakładów przemysłowych, aby również podali do wiadomości obowiązek i sposób wzywania straży pożarnych.

Przy tym zaznaczamy, że ustawa o ochronie przed pożarami i innymi klęskami, na którą powołano się w niżej podanym rozporządzeniu Min. Poczt i Telegrafów, na terenie Śląska nie obowiązuje.

Natomiast obowiązuje na Śląsku rozporządzenie Min. Poczt i Telegrafów, wobec czego umieszczamy go w całym brzmieniu do zastosowania.

Rozporządzenie Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 26 II 1937 roku

wydane w porozumieniu z Ministrami: Komunikacji i Spraw Wewnętrznych o trybie postępowania przy zawiadamianiu w drodze telegraficznej lub telefonicznej o wypadkach klęsk żywiołowych, napadów rabunkowych i katastrof (Dz. Ust. R. P. Nr 17 z dn. 10 marca 1937 r., poz. 115).

Na podstawie art. 20 ustawy z dnia 13 marca 1934 r. o ochronie przed pożarami i innymi klęskami (Dz. U. R. P. Nr 41, poz. 365) oraz art. 24 ust. 3 i 5 i art. 53 ustawy z dnia 3 czerwca 1924 r. o poczcie, telegrafie i telefonie (Dz. U. R. P. z 1933 r., Nr 63, poz. 481), zarządzam co następuje:

§ 1. W przypadkach pożarów, epidemii, napadów rabunkowych, katastrof, nieszczęśliwych wypadków lotniczych i przymusowych lądowań, jak również innych nieszczęść, spowodowanych żywiołowymi zdarzeniami, lub w razie groźby ich powstania, urzędy pocztowe (agencje) obowiązane są do bezpłatnego przesłania telegramu lub przeprowadzenia rozmowy telefonicznej, skierowanych w tych sprawach o pomoc do organów bezpieczeństwa publicznego i innych właściwych władz lub straży pożarnych (pogotowi).

Telegramy te i rozmowy telefoniczne noszą nazwę alarmowych i oznaczone są wskazówką służbową — ADP.

§ 2. Do nadawania telegramu alarmowego lub przeprowadzenia rozmowy telefonicznej alarmowej uprawniona jest każda osoba. Osoba ta powinna podać urzędowi pocztowemu (agencji) swe imię, nazwisko, dokładny adres, a na żądanie urzędu pocztowego (agencji) wylegitymować się.

§ 3. Telegramy i rozmowy telefoniczne alarmowe powinny być pod względem kolejności w przekazywaniu, wzgl. przeprowadzaniu, traktowane jako telegramy, wzgl. rozmowy telefoniczne, służbowe pilne.

§ 4. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Poczt i Telegrafów: **E. Kaliński.**

OKÓLNIK ŚL. OKR. Nr 95, L. A-3

w sprawie zgłaszania ważniejszych wypadków do Okręgu

Podajemy do wiadomości, iż o wszelkich poważniejszych pożarach lub wypadkach należy natychmiast zawiadamiać Okręg telefonicznie lub telegraficznie, bez względu na porę dnia.

Zawiadomienia należy nadsyłać:

W godzinach urzędowych (od godz. 8 do godz. 15) pod adresem Okręgu nr tel. 340.47; poza godzinami urzędowymi pod adresem Insp. Okręgu Józefa Mikuły — **Mysłowice, Szkolna 1, tel. 221.42.**

Powyższe wiadomości są potrzebne Okręgowi celem natychmiastowego wyjazdu przedstawiciela Okręgu na miejsce wypadku.

W nadawaniu wiadomości o wypadkach należy stosować rozporządzenie Ministra Poczt i Telegrafów, podane powyżej przez Okólnik Śl. Okręgu nr 94.

OKÓLNIK ŚL. OKR. Nr 96, L. T-0

w sprawie rejestracji pojazdów mechanicznych

Poniżej podajemy do zastosowania wyciąg z rozporządzenia P. Wojewody dotyczący ruchu pojazdów mechanicznych na drogach publicznych.

Wyciąg z rozporządzenia Wojewody Śląskiego

z dnia 22 marca 1937 r. w sprawie zmiany rozporządzenia Wojewody Śląskiego z dnia 15 marca 1934 r. o ruchu pojazdów mechanicznych na drogach publicznych.

Na podstawie art. 3 i 5 ustawy z dnia 12 grudnia 1933 r. o przepisach porządkowych na drogach publicznych w Województwie Śląskim (Dz. U. Śl. Nr 28, poz. 54 z 1933 r.) zarządzam w porozumieniu z Śląską Radą Wojewódzką co następuje:

§ 1

W rozporządzeniu Wojewody Śląskiego, wydanym w porozumieniu z Śląską Radą Wojewódzką z dnia 15 marca 1934 r. o ruchu pojazdów mechanicznych na drogach publicznych (Dz. U. Śl. Nr 8, poz. 15) wprowadza się następujące zmiany:

1) § 18 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„(3) Każdy właściciel pojazdu mechanicznego winien bezzwłocznie po dopuszczeniu go do ruchu, zaopatrzyć swój pojazd w tablice rejestracyjne, wykonane według przepisów § 19 niniejszego rozporządzenia.

Tablice rejestracyjne wydaje Urząd Wojewódzki po wpłaceniu za nie przez właściciela pojazdu ceny, którą ustali Wojewoda Śląski".

2) § 19 otrzymuje brzmienie:

„(1) Każdy pojazd mechaniczny powinien być zaopatrzony w 2 tablice ze znakami rejestracyjnymi, przytwierdzone z przodu i z tyłu pojazdu.

(2) Znak rejestracyjny składa się z litery (liter) serii oraz liczby, pod jakimi pojazd został zarejestrowany.

(3) Tablice rejestracyjne samochodowe, przednia i tylna w kształcie prostokąta, są jednakowe i posiadają wymiary 125×250 mm, posiadają na czarnym tle malowane białe znaki po obu stronach tablicy. Tablice rejestracyjne motocyklowe tylne mają kształt kwadratu o boku 170 mm, na którym na czarnym tle wytłoczone są litery, cyfry i obrzeże koloru białego.

(4) Tablice ze znakami rejestracyjnymi na samochodach powinny być umieszczone na widocznym miejscu, w płaszczyznach pionowych i przytwierdzone do pojazdu w sposób trwały.

(5) Obydwie tablice rejestracyjne na samochodach powinny być tak umieszczone, aby krawędzie tablic były prostopadłe do osi podłużnej pojazdu.

(6) Na motocyklach tylna tablica powinna być tak umieszczona, aby krawędź pozioma tablicy była prostopadła do osi podłużnej pojazdu, zaś tablica przednia powinna być umieszczona wzdłuż jego osi podłużnej.

(7) Zabronione jest zakrywanie i ozdabianie w jakikolwiek sposób znaków rejestracyjnych, jak

również umieszczanie z przodu lub z tyłu pojazdu mechanicznego innych znaków, nie przewidzianych w rozporządzeniu niniejszym, z wyjątkiem znaków:

a) wytwórni,
b) dyplomatycznych,
c) państwowych,
d) miejskich oraz
e) klubów automobilowych, motocyklowych i Touringklubów.

§ 2

(1) Pojazdy mechaniczne, dopuszczone do ruchu na drogach publicznych przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia, powinny być zaopatrzone w tablice rejestracyjne nowego wzoru **do dnia 1 grudnia 1937 r., przy czym od 1 września do 1 grudnia 1937 r. będą tablice rejestracyjne wymieniane bezpłatnie**; w czasie od 1 czerwca do 1 września 1937 r. mogą być dotychczasowe tablice rejestracyjne wymienione na tablice nowego wzoru jedynie za zwrotem ustalonej ceny.

(2) Pojazdy mechaniczne, zarejestrowane w Urzędzie Wojewódzkim Śląskim i czasowo wycofane z ruchu, winny być zaopatrzone w tablice rejestracyjne nowego wzoru przy ich ponownym dopuszczeniu do ruchu, przy czym tablice rejestracyjne będą wymienione bezpłatnie.

(3) Dla pojazdów mechanicznych, które będą zarejestrowane po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia, będą tablice rejestracyjne wydawane po uiszczeniu przez właścicieli pojazdów ceny tablic.

(4) Tablice rejestracyjne nowego wzoru, które w przyszłości zostaną przez Urząd Wojewódzki uznane za zniszczone, będą z urzędu wymieniane na nowe po uiszczeniu za nie przez właściciela pojazdu ustalonej ceny.

§ 4

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 czerwca 1937 r.

Wojewoda Śląski:
(—) Dr Grażyński

Inspektor Wojewódzki: Józef Mikuła

Prezes Zarz. Okr. Woj.: Mildner

ALBUM
Śląskiego Okręgu Wojewódzkiego Związku Straży Pożarnych R. P.

Ludzka pamięć jest krótkotrwała. O przeszłości naszej dowiadujemy się z opisów, rysunków, malowideł, z fotografii, z filmu. Ponadto istnieje jeszcze legenda, która z pokolenia na pokolenie jest przekazywana ustnie, często im starszą jest ta legenda, tym bardziej urojona, nie pokrywająca się z prawdą.

Strażactwo w formie podobnej jak obecnie istnieje od niedawna, bowiem nie przekroczyło ono na terenie naszego Państwa nawet całego wieku. Mimo tak krótkiego czasu, wiadomości z przeszłości naszego strażactwa mamy skąpe. Tu i ówdzie w archiwach gmin spotyka się ślady powstawania organizacyj strażackich.

Materiału dowodowego o zwyczajach, życiu wewnętrznym straży itp. mamy bardzo mało. Przeszłość podaje się z ust do ust lub w piśmie małymi fragmentami z okazji różnych obchodów.

A szkoda, gdyż jednak życie straży jest barwne jak mozaika. W całości daje piękny i ciekawy materiał.

Aby na przyszłość nie tracić materiału z życia straży śląskich oraz w celu pozostawienia dowodów rzeczowych z tradycji, obchodów strażackich, — Zarząd Śl. Okręgu Wojewódzkiego Zw. Str. Poż. dał wykonać album Śląskiego Okręgu Woj. Zw. Str. Poż. R. P. Jest to księga wielkości 35×45 cm, oprawiona w skórę granatowo-czerwoną. Księga ta jest podzielona na 10 części. Każdy Oddział Powiatowy dla swych straży ma przeznaczoną swoją część na wklejanie fotografii z życia danego powiatu.

Przez systematyczne zbieranie fotografii będzie się tworzyć obrazową historię strażactwa śląskiego oraz pozostaną z niej dowody przeszłości.

Wobec powyższego zechcą straże pożarne Okręgu nadsyłać pod adresem Okręgu fotografie z życia wewnętrznego swej straży, zdjęcia z różnych obchodów, zawodów, jubileuszów, grupowe zdjęcia członków, remiz, sprzętu itp. Koszty związane ze zdjęciami nie będą zwracane przez Okręg.

Z życia zrzeszonego strażactwa

PRACE OKRĘGU
Kurs mechaników I stopnia

W wykonaniu dalszego planu wyszkolenia specjalnego, Śląski Okręg Wojewódzki przeprowadził w Katowicach w czasie od 26 IV do 30 IV br. kurs mechaników I st., który zgromadził 77 uczestników.

Kurs ten był skoszarowany w domu sypialnym kop. „Kleofas" w Katowicach. Wykładowcami kursu byli: Insp. Wojew. J. Mikuła, inżynier Fr. Kowalewski, zast. Insp. Woj. L. Jaroszewski i instr. pow. E. Kołek.

Ćwiczenia praktyczne (uruchamianie motopompy) odbywały się na czterech motopompach: Syrena, W. I, Silesia W. I, Leopolia W. 0, Magirus W. I.

Komendantem kursu był zast. Insp. Woj. L. Jaroszewski, zast. kom. P. Krawczyk, kom. Straży kop. „Kleofas".

Wszyscy uczestnicy kursu złożyli egzamin z wynikiem dodatnim.

POWIAT BIELSKO

Groźny pożar Ubezpieczalni Społecznej w Bielsku

W nocy z dnia 25 na 26 kwietnia br. o godz. 23 min. 30 zaalarmowano Ochotniczą Straż Pożarną w Bielsku do pożaru, który wybuchł w gmachu Ubezpieczalni Społecznej w Bielsku. Pożar powstał z niewiadomych przyczyn na strychu i prawdopodobnie został zauważony z opóźnieniem, bo kiedy straż po zaalarmowaniu przybyła natychmiast z pomocą, zastała już cały strych, konstrukcję dachową i pomieszczenia, znajdujące się pod strychem, w ogniu. Szybkiemu rozwojowi pożaru sprzyjały drewniane przepierzenia, oddzielające poszczególne pomieszczenia, i w tych warunkach miejscowa straż pożarna zmuszona była wezwać pomocy sąsiedniej straży pożarnej z Białej.

Fragment z pożaru Ubezpieczalni Społ. w Bielsku

Mimo wytężonej pracy strażaków i komendy straży, pożar w niektórych miejscach przedarł się przez sufit na 4 piętro. Wobec zachodzącej groźby zniszczenia przez pożar niżej położonych pięter, przeprowadzono ewakuację biur z tych miejsc.

Pracujący strażacy byli wielce zagrożeni przez to, że ogień błyskawicznie występował w różnych miejscach i zachodziła obawa, że odwrót pracujących zostanie odcięty. Poza tym rozpalona dachówka polewana zimną wodą pękała, a odłamki jej odrzucane na kilkanaście metrów, utrudniały dostęp do ognia. Wielkie niebezpieczeństwo również stanowiły zwisające fasady spoczywające na nieodpowiednich podbudowach, które z wielkim hukiem i siłą spadały z 5 piętra na ziemię.

Pożar został ugaszony o godz. 5 rano, lecz na pogorzelisku pogotowie strażackie pozostało do g. 3 rano dnia 27 kwietnia, zajmując się dogaszaniem zarzewi i usunięciem rumowiska.

W czasie prowadzenia akcji ratunkowej dawał się mocno odczuwać brak wysokiej około 34 m drabiny mechanicznej, gdyż te drabiny, które są obecnie w posiadaniu przez straże pożarne z Bielska i Białej, okazały się za krótkie, ażeby atakować skutecznie źródło ognia.

W czasie akcji ratunkowej 2 strażaków zostało ciężko rannych, a to druh Ćwikła Karol i druh Karol Lukas z Bielska, zaś kilku strażaków odniosło lekkie stłuczenia lub też poparzenia.

Załączone zdjęcie przedstawia strażaków na 5 piętrze budynku Ubezpieczalni Społecznej, usuwających rumowisko grożące zawaleniem.

POWIAT PSZCZYNA

Poświęcenie sztandaru O. S. P. w Orzeszu

Stow. Ochotn. Straży Pożarnej w Orzeszu obchodzi w niedzielę, dnia 6 czerwca br., pod łaskawym protektoratem J. W. P. Starosty Pszczyńskiego dr T. Jarosza, uroczystość poświęcenia sztandaru, połączoną z ćwiczeniami rejonowymi. Pragnąc, by cała uroczystość wypadła jak najokazalej, Komitet Wykonawczy gorąco zaprasza wszystkich druhów i sympatyków do gremialnego wzięcia udziału w tym święcie.

POWIAT RYBNIK

Wyszkolenie

a) W czasie od 12 do 20 kwietnia br. przeprowadził Oddział kurs III stopnia w Wodzisławiu. Obecnych uczestników — 19. Wykładowcami na kursie byli druhowie: Wł. Skura, instr. pow., Proske Maks., nacz. rej.

W wyniku przeprowadzonych egzaminów złożyło z wynikiem bardzo dobrym 8, dobrym 7 i dostatecznym 4.

W zakończeniu kursu, jak również parokrotnie w czasie jego trwania uczestniczył prezes Zarządu Oddz. Pow. dyr. J. Urbanczyk, dziękując zebranym za wysiłek i włożoną pracę nad samokształceniem się na kursie, zachęcając zarazem do realizacji nabytych wiadomości w terenie.

b) Egzaminy kwalifikacyjne z zakresu 1 stopnia odbyły się w O. S. P. Głożyny, rej. Rzuchów, — Pstrążna, Dzimierz, Żytna, Raszczyce, rej. Łaziska — Łaziska, Godów, Moszczenica, Skrzyszów, Gołkowice, Żory (straż wojskowa), Rybnik fabr. maszyn, Rogów, Bluszczowy, Bełsznica, Czyżowice, Osiny.

W sumie złożyło egzamin 200 strażaków.

c) W dniach 23 i 24 kwietnia odbył się egzamin wyszkolenia strażaka w opl. poż. na kop. Rymer. Egzamin złożyło 59 członków.

W dniach 30 IV br. i 4 V br. odbył się egzamin post. ppoż. na kop. Anna w Pszowie.

W wyniku złożyło egzamin 71 członków. Wyszkolenia I st. zakończono egzaminem w strażach: Wodzisław i Lyski. Zdało egzamin 38 członków.

Odprawy

Dnia 12 maja br. przeprowadził Oddział Pow. odprawę dla naczelników rejonowych w Rybniku.

Obecnych było 14 uczestników. Na odprawie omówiono sprawę „Tygodnia Strażackiego", rozdając potrzebne druki.

Następnie ustalono terminy Zawodów rejonowych na rok bieżący, omówiono sprawę uruchomienia powiatowych naprawialni węży. W związku z tym zostanie ściągnięta statystyka złych węży w strażach powiatu. Nadto poruszono cały szereg spraw bieżących.

Rada Oddz. Pow.

Dnia 31 marca br. odbyło się zebranie Rady Oddz. Pow. w Rybniku przy obecności 92 delegatów z terenu powiatu. Wydział Powiatowy był reprezentowany przez p. Łyczkę. Zebraniu przewodniczył p. starosta J. Wyglenda, prezes Rady. Z dokonanych sprawozdań członków Zarządu wynikało, że Oddział Powiatowy liczy 115 placówek strażackich plus 7 drużyn żeńskich sam.-poż. Ze sprzętu pożarniczego w strażach przybyły 3 motopompy, 2 wozy samochodowe pogotowia, jedna remiza oraz uzupełniono szereg braków w wężach i uzbrojeniu.

Z wyszkolenia przeprowadził Oddział 4 kursy II stopnia, jeden kurs III stopnia. Wyszkolonych ze stopniem III — jest 60, II stop. — 200, I st. — 1000.

Po przedstawieniu sprawozdań z działalności członków Zarządu i udzieleniu absolutorium Zarządowi przystąpiono do uchwalenia planu działalności i preliminarza budżetowego Oddziału na r. 1937-38. Z wyborów uzupełniających został wybrany jednogłośnie przez aklamację prezesem Rady p. starosta Wyglenda. Komisję rewizyjną i wylosowanych członków Zarządu wybrano w dotychczasowym składzie. Delegatami do Rady Okręgu Wojew. zostali wybrani druhowie: Proske, Grzegorzyca, Hetmaniok Dudek.

Ze spraw bieżących poruszono kwestje zatrudnienia bezrobotnych strażaków, potanienie sprzętu strażackiego, opłat przy zabawach i imprezach. Wyjaśnień wyczerpujących udzielali prezes Rady p. starosta i prezes Zarządu dyr. Urbańczyk.

Po wyczerpaniu porządku dziennego zebranie zakończono.

O. S. P. kopalni Rymer

W niedzielę, dnia 9 V 1937 r. obchodziło Stowarzyszenie Ochotn. Straży Pożarnej kopalni Rymer uroczystość poświęcenia sztandaru z okazji 30-lecia istnienia tej straży.

W przeddzień uroczystości, tj. 8 V 1937 r. odbyły się wielkie ćwiczenia pożarnicze w OPL. na kolonii Rymer łącznie z O. S. P. Niedobczyce.

Po ćwiczeniach pożarniczych udały się obie straże na boisko T. S. Rymer, gdzie odbyły się dalsze ćwiczenia pokazowe strażackiej drużyny odkażającej kopalni Rymer i drużyny ratowniczo-sanitarnej miejscowego P. C. K., oraz pokaz działania zastępczych bomb zapalających termitowych i termitowo-elektronowych, bomb łzawiących, petard i świec dymnych. Ludność cywilną, która się bardzo licznie zebrała, uświadamiali w czasie ćwiczeń dh prezes straży kopalni Rymer inż. Sittek i komendant straży Przybyła. Ćwiczenia wypadły dobrze i bez wypadku, a dla ludności miejscowej były bardzo interesujące i pouczające. O godz. 19.30 przeszedł duży pochód z pochodniami i orkiestrą na cmentarz, gdzie złożono wieniec na grobie b. komendanta straży śp. Przypalińskiego. O godz. 20.30 zapalono ognisko na starej hałdzie przy kop. Rymer, przy którym przemawiali do ludności i strażaków dh prezes inż. Sittek i komendant Przybyła. Zaś towarzystwo „Lira" odśpiewało kilka pieśni, a orkiestra z kopalni Anna odegrała kilka marszów. Nastąpił wspólny śpiew strażaków, po czym pochód rozwiązano.

Dnia 9 V br. o godz. 6 pobudka, o godz. 9.30 wymarsz pochodem do kościoła na uroczyste nabożeństwo i poświęcenie sztandaru.

W uroczystości brały udział straże kopalń Rybn. Gwar. Węglowego i okoliczne straże pożarne wraz ze sztandarami, oraz władze: Kopalń Rybn. Gwar. Węgl., Okręgu Śląskiego Zw. Straży Poż. R. P., Oddz. Pow., Gminy, Policji i liczne delegacje i poczty sztandarowe miejscowych organizacji i związków.

Po nabożeństwie pochód udał się pod pomnik poległych powstańców i tam po złożeniu wieńca powitał towarzystwa i gości dh prezes inż. Sittek, po czym przemówienia wygłosili: pp. Naczelny dyrektor inż. Krupiński, prezes Zarządu Oddz. Powiatowego dyr. Urbańczyk i inspektor pożarniczy J. Mikuła. Dekorowano członków: list pochwalny za zasługi na polu pożarnictwa, nadany przez Zarząd Okr. Śl. otrzymał komendant straży Przybyła, zaś znaki za wysługę 15 lat otrzymało 4 członków i znaki za wysługę lat 10 — 5 członków. Po dekoracji nastąpiło wręczenie sztandaru oraz defilada, po czym wbijanie gwoździ do sztandaru i wpisywanie się Komitetu honorowego i innych do księgi pamiątkowej oraz przerwa obiadowa.

Po południu koncert w ogrodzie p. M. Wieczorka z różnymi niespodziankami, a wieczorem zabawa taneczna zakończyły tę piękną i rzadką uroczystość.

O. S. P. Szczygłowice-Krywałd

W dniu 6 czerwca br. O. S. P. w Szczygłowicach będzie obchodzić 25-lecie swego istnienia. Jednocześnie odbędzie się także poświęcenie motopompy przenośnej. Uroczystości powyższe rozpoczną się już dnia 5 czerwca mszą św. za zmarłych strażaków w Wilczy. W następnym dniu uroczystość rozpocznie się zbiórką o godz. 9.30 przed lokalem p. Michalskiego.

POWIAT ŚWIĘTOCHŁOWICE

Obchód patrona św. Floriana w O. S. P. Dąbrówka Wielka

Wzorem lat ubiegłych, obchodziliśmy i w tym roku uroczyście dzień patrona św. Floriana.

Imponująca ta uroczystość miała przebieg następujący: O godz. 7 odbyła się zbiórka na miejscu ćwiczeń, w trakcie której p. prezes wygłosił okolicznościowe przemówienie, kończąc je okrzykiem na cześć Najjaśniejszej Rzeczypospolitej Polskiej, a następnie orkiestra odegrała „Boże coś Polskę", po czym pochód ruszył do kościoła na uroczyste nabożeństwo. Pochód prowadziła własna orkiestra flecistów i tamborzystów. Po nabożeństwie pochód wrócił na plac ćwiczeń, gdzie nastąpiło rozwiązanie pochodu. Następnie dokonano zdjęć fotograficznych Zarządu i członków straży, po czym nastąpiła przerwa.

Wieczorem od godz. 19.30 odbyła się zabawa taneczna w zamkniętym kółku w sali p. Ludygi,

gdzie bawiono się w miłym nastroju do godz. 1.30 w nocy. Do zabawy przygrywała orkiestra miejscowe go Stow. Miłośników Muzyki. Koszt zabawy częściowo pokrył się ze sprzedaży kwiatów podczas zabawy oraz z urządzonego bufetu, czym zajmowała się drużyna żeńska.

Uroczystość zaszczycili swoją obecnością: zast. kom. rejon. p. Siwy, prezes honorowy, nacz. gminy Sieja, kierownik szkoły p. Janus, kmdt. policji p. Barteczko i inni.

Ochotnicza Straż Pożarna w Dąbrówce Wielkiej w dniu obchodu św. Floriana

Ochotnicza Straż Pożarna Brzozowice-Kamień Święto Floriana

W czwartek, dnia 6 maja br. w dniu św. Floriana, patrona strażaków, odbyło się w Brzozowicach-Kamieniu święto strażackie. Poza zebranymi gośćmi stawiła się w komplecie miejscowa Och. Straż Pożarna. Ze strażnicy w zwartym szeregu ruszył pochód do kościoła parafialnego na uroczyste nabożeństwo. Mszę św. odprawił ks. proboszcz Kuczka.

Walne Zebranie O. S. P. w Brzozowicach-Kamieniu

30 kwietnia br. odbyło się pod przewodnictwem druha prezesa nacz. gminy Lelonka Walne Zebranie O. S. P. w lokalu p. Wyleżałka. Po sprawozdaniu z działalności rocznej i przedstawieniu programu pracy na rok 1937 zabrał głos nacz. gm. p. Polak, prezes Zarządu Powiatowego, zachęcając zebranych do dalszej pracy nad przygotowaniem się w odpowiedzialnej pracy ochrony mienia i dobra obywateli, oraz do obrony kraju w opl.

POWIAT LUBLINIEC

Wyszkolenie I stopnia w Ochotniczej Straży Pożarnej w Mohali

W czasie od 1 maja 1936 do 11 kwietnia 1937 roku przeprowadzono w O. S. P. Mohala wyszkolenie podstawowe I stopnia. Komendantem kursu był dh naczelnik straży Imiołczyk. W wyniku egzaminu, który odbył się w dniu 11 kwietnia br. wobec Komisji Egzaminacyjnej w składzie instruktora powiatowego jako przewodniczącego oraz członków: dh naczelnika rejonowego J. Hruzika i naczelnika straży dh Imiołczyka, 12 druhów uzyskało świadectwa, z czego 1 z postępem celującym, 7 dobrym, 4 dostatecznym.

Założenie O. S. P. w Kokotku

Dnia 18 kwietnia br. na zebraniu organizacyjnym w Kokotku przy udziale nacz. gminy p. Gałuszki i 29 obywateli miejscowych oraz z Pustej Kuźnicy, założono nową Ochotniczą Straż Pożarną. Po zagajeniu zebrania przez nacz. gminy i po przedstawieniu zadań i celów straży pożarnych w czasie pokojowym i na wypadek wojny przez instruktora powiatowego, zebrani uznali konieczność założenia Straży Pożarnej.

Z życia i prac samarytanek

Kurs I st. sam.-poż. w Rybniku

W czasie od 19 kwietnia do 2 maja br. przeprowadzony został przez Oddział Powiatowy w Rybniku kurs dochodzący I st. sam.-poż. dla kandydatek na k-tki i funkcyjne jednostek ż. s. s. p. z terenu tamtejszego powiatu.

Kurs zgromadził 17 uczestniczek z 8 O. S. P. Zajęcia i wykłady na kursie odbywały się codziennie od godz. 8 do 17, na które uczestniczki kursu dojeżdżały z pobliskich miejscowości.

Komendantką kursu była referentka Okręgu asp. A. Małgowska, szefem dhna E. Smatkówna, k-tka jedn. żssp. w Knurowie.

Wykładowcami poszczególnych przedmiotów wchodzących w skład wyszkolenia I st. sam.-poż. byli pp.: dr Rosowski, lekarz powiatowy — anatomię, fizjologię, higienę; p. Węgrzyk, instr. PCK. — ratownictwo ogólne i przeciwgazowe; p. Franek — oplgaz.; prof. Jarosz — wychowanie obywatelskie; p. Przybysławski — prace świetlicowe; instr. Skura — służbę wewnętrzną, wyszkolenie bojowe, akcję zapobiegawczą; asp. A. Małgowska — sł. wewnętrzną, wyszkolenie formalne, ćwiczenia samarytańskie, zajęcia świetlicowe; nacz. Byczek — naukę o sprzęcie.

Egzamin na kursie odbył się w dniu 1 maja — wyniki były następujące: 6 bardzo dobrych, 9 dobrych, 2 dostateczne.

Uroczyste zakończenie kursu odbyło się w dniu 2 maja w obecności inspektora Wojew. J. Mikuły, prezesa Oddziału Pow. inż. Urbańczyka, wykładowców oraz zaproszonych gości. Na program zakończenia złożyły się pokazy z zakresu służby samarytańskiej pożarniczej i prac świetlicowych, wykonane przez uczestniczki kursu.

Wręczenia świadectw absolwentkom kursu dokonał Prezes Oddziału Powiatowego p. inż. Urbańczyk, który na wstępie w przemówieniu swym podziękował kursistkom za gorliwą i pełną zrozumie-

nia pracę na kursie oraz podkreślił wielkie znaczenie jednostek żssp. w Strażach Pożarnych, jak też ważną i odpowiedzialną w nich pracę pionierską k-tek i funkcyjnych. Następnie przemawiał jeszcze Inspektor Wojew. zachęcając absolwentki kursu do dalszej wytrwałej pracy w szeregach strażackich.

Kurs zakończono wspólnym obiadem w sali p. Knapka.

Należy zaznaczyć, że powyższy kurs samarytańsko-pożarniczy był pierwszym tego rodzaju kursem zorganizowanym dla tamt. powiatu przez Oddział Powiatowy.

Kurs II i I st. sam.-poż. w Bielsku

W czasie od 1 do 15 lipca br. Okręg Wojewódzki urządza w Bielsku kurs II st. sam.-poż. dla komendantek i zastępczyń jednostek żssp. posiadających już wyszkolenie I st. sam.-poż.

Na powyższy kurs winny być delegowane wszystkie k-tki jednostek oraz w miarę możliwości i zastępczynie, które jeszcze wyszkolenia II st. sam.-poż. nie posiadają.

Jednocześnie z powyższym kursem zostanie przeprowadzony kurs I st. sam.-poż. (w tym samym czasie) dla kandydatek na k-tki i funkcyjne jedn. żssp. nie posiadających żadnego wyszkolenia sam.-pożarniczego.

Kandydatki na powyższe kursy należy zgłaszać do Oddziałów Powiatowych w terminie do 5 czerwca br. Opłata za kurs wynosić będzie około 30 zł, podróż za zniżką 75 proc.

Zaopatrzenie jednostek żssp. w sprzęt samarytański

W związku z koniecznością zaopatrzenia jednostek żssp. w potrzebny sprzęt samarytański, niżej podajemy najtańsze źródła zakupu przepisowych noszy i apteczek:

Nosze w cenie 28 zł zamawiać można (za zaliczeniem pocztowym) w Ochotn. Straży Pożarnej w Brzeziu nad Odrą, powiat Rybnicki u naczelnika tejże Straży, druha Maksymiliana Proskego.

Apteczki w cenie 60 zł z pełnym ekwipunkiem, tj. lekarstwami, narzędziami i materiałami opatrunkowymi zamawiać można w biurze Okręgu Wojewódzkiego Zw. Str. Poż. R. P. Katowice, ul. Mickiewicza 2, II p. Należność za apteczki prosimy wpłacać przy zamówieniu.

Nowe jednostki żssp.

Na terenie powiatu bielskiego w O. S. P. w Chybiu zorganizowana została w dniu 14 kwietnia br. jednostka żssp. w ilości 12 członkiń.

Nowo zorganizowana jednostka jest już dwunastą w powiecie bielskim, gdzie jednostki żssp. coraz więcej się rozwijają.

Plan pracy k-tki jedn. żssp.

1. Przygotować jednostkę do udziału w „Tygodniu Strażackim".

2. Omówić z Zarządem Straży sprawę wyszkolenia funkcyjnych jedn. żssp. na organizowanych kursach sam.-poż. (II i I stopnia w Bielsku) oraz dopilnować terminowego zgłoszenia kandydatek do Oddziału Powiatowego.

3. Rozpocząć w jednostce ćwiczenia praktyczne z zakresu służby samarytańskiej (ćwiczenia z noszami, apteczką, bandażowanie, udzielanie pomocy w nagłych wypadkach z użyciem posiadanego sprzętu samarytańskiego), sł. pożarniczej (ćwiczenia ze sprzętem strażackim).

4. Omówić i uzgodnić z naczelnikiem Straży sprawę wyszkolenia członkiń jednostki do pełnienia funkcji pomocniczych w czynnej akcji ratowniczej przeciwpożarowej. W tym celu należy przynajmniej raz w miesiącu urządzić wspólnie ze Strażą ćwiczenia bojowe, na których samarytanki winny współdziałać ze Strażą w akcji, pełniąc przydzielone im funkcje pomocnicze jak: wężowych, hydrantowych, wywiadowców wodnych, porządkowych, osłonowych itp.

Różne

Z KARTY ŻAŁOBNEJ

W dniu 6 kwietnia br. zmarł śp. Dh Alfred Prauser, naczelnik rejonu I z Panewnik, powiat Pszczyna. — W pogrzebie niestrudzonego pracownika na niwie pożarniczej wzięło udział 14 straży pożarnych z powiatu pszczyńskiego i katowickiego ze sztandarami, żegnając z żalem długoletniego działacza. — Cześć pamięci zasłużonemu Druhowi!

Śp. Alfred Prauser,
Naczelnik Rejonu w Panewnikach

Czytajcie i propagujcie Strażaka Śląskiego!

NOWE WYDAWNICTWA POŻARNICZE

Podajemy do wiadomości, iż wyszła z druku książka pt. „Podstawowe Wiadomości o Trujących Gazach i Substancjach Przemysłowych" Mieczysława Lewickiego, kpt. w st. sp. Inż. Chem. Wyższ. Szk. Techn. i Handl. w Paryżu. Powyższa książka wyszła jako wydanie II poprawione i rozszerzone z 15 fotografiami i 5 tablicami. Książka powyższa ma na celu uświadomienie ludzi przed zatruciem gazami przemysłowymi. Ponieważ straże w wypadku pożarów w zakładach przemysłowych spotykają się z gazami przemysłowymi, wobec tego powyższa książka powinna znaleźć się w każdej bibliotece fachowej straży z terenu przemysłowego. Książkę powyższą można nabyć w Administracji Przeglądu Pożarniczego i Gazety Strażackiej w cenie 3.30 zł.

Komitet Redakcyjny stanowią: Mikuła A., Pacuła K., Rzeźniczek M., Suchoń W. i Wallis S. — Nakładem Śląskiego Okręgu Wojew. Związku Straży Pożarnych R. P. — Redaktor odpow.: A. Mikuła. — Drukarnia „Dziedzictwa" w Cieszynie